

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

ESTI I. FÉLÉV; IDŐPONT: OKTÓBER 8. (14:20–17:30) ÉS NOVEMBER 26. (14:20–17:30); HELYSZÍN: (?)

Előadó: Dr. Tubay Tiziano

A tanegység célja: Didaktikai cél: A hallgatók bevezetése a középkori Magyarország prédikációirodalmának történetébe. Tartalmi cél: A fennmaradt szövegek, a fontosabb szerzők és irányzatok bemutatása a főbb szakirodalom feldolgozásával.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Ismeri a prédikációirodalom műfaji sajátosságait, liturgikus és társadalmi funkcióját, középkori alakulását. Megfelelő elméleti felkészültséggel közelít a fennmaradt szövegekhez, a jelenségeket árnyaltan, művelődéstörténeti kontextusukban képes vizsgálni.

Tematika: **1.** Óramegbeszélés, a témák felosztása – Bevezetés, a fogalmak tisztázása **2.** A magyarországi prédikációirodalom kezdetei **3.** Püspöki prédikációk a XI. század végén, XII. század elején **4.** A Halotti Beszéd és a Halotti Könyörgés **5.** Domonkosok és a *Pécsi egyetemi beszédek* **6.** Ferencesek és a *Gyulafehérvári Sorok* kódexe **7.** A *Sermones dominicales* gyűjteménye **8.** Temesvári Pelbárt művei **9.** Laskai Osvát művei **10.** A Karthauzi Névtelen és az Érdy-kódex **11.** A prédikációk és az anyanyelvű irodalom kialakulása **12.** Összefoglalás, a szemináriumi dolgozatok megvitatása.

Követelmény: Felkészülés az egyes alkalmakra kijelölt szemelvényekből, valamint aktív részvétel a szemináriumokon. A félév eleji megbeszélés alapján ki-ki egy témát mélyebben dolgoz fel és arról prezentációval referál. A szemeszter végén min. 5 oldal terjedelmű szemináriumi dolgozat, szabadon választott témából (ami a referátumával is megegyezhet).

Válogatott irodalom: Primer: V. KOVÁCS Sándor, szerk. „Prédikációk”. In *A magyar középkor irodalma*. 673–749, jegyz. 1149–1159. Magyar remekírók. Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó, 1984. MADAS Edit és HORVÁTH Zoltán György, szerk. *Középkori prédikációk és falképek Szent László királyról*. Budapest: Romanika Kiadó, 2008. TEMESVÁRI Pelbárt. *Válogatott írásai*. Válogatta, a kísérő tanulmányt és a jegyzeteket összeállította: V. KOVÁCS Sándor, fordította BELLUS Ibolya és mások. Budapest: Európa Könyvkiadó, Helikon Kiadó, 1982. MADAS Edit, szerk. *A néma barát megszólal: Válogatás a Karthauzi Névtelen beszédeiből*. Magyar Hírmondó. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1985. **Szekunder irodalom:** BARTÓK István és MADAS Edit. „Prédikáció”. In *Magyar művelődéstörténeti lexikon: Középkor és kora újkor*, IX, főszerk. KŐSZEGHY Péter, szerk. TAMÁS Zsuzsanna, 288–296. Budapest: Balassi Kiadó, 2008. MADAS Edit. *Középkori prédikációirodalmunk történetéből: A kezdetektől a XIV. század elejéig*. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó, 2002. MADAS Edit. „Középkori prédikációk Szent László királyról: Bevezetés”. In MADAS Edit és HORVÁTH Zoltán György, *Középkori prédikációk és falképek Szent László királyról*, 13–25. Budapest: Romanika Kiadó, 2008. ANDRIĆ, Stanko. *Kapisztrán Szent János csodái*. Budapest: Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség, Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány, 2009. BÁRCZI Ildikó. *Ars compilandi: A késő középkori prédikációs segédkönyvek forráshasználata*. Historia litteraria 23. Budapest: Universitas Kiadó, 2008. BARTÓK Zsófia Ágnes. *Egyházi férfiak magyar nyelvű szövegei: A Pray-kódextől az Érdy-kódezig*. Budapest: Argumentum Kiadó, ELTE BTK Vallástudományi Központ Liturgiátörténeti Kutatócsoport, 2021.